

16.12.2025

I henhold til § 37, stk. 1 i Forretningsorden for Inatsisartut, fremsætter jeg hermed følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

- 1. Vil en landsdækkende affaldshåndteringsplan, som omfatter lukning eller væsentlig begrænsning af åben forbrænding og i stedet etablering af kontrolleret forbrænding, energiudnyttelse og/eller eksport af affald til behandling uden for Grønland, efter Naalakkersuisut's vurdering medføre en væsentlig reduktion af CO₂-udledningen i Grønland?**
- 2. Vil en omlægning til øget transport af affald og materialer med skib – i stedet for f.eks. individuel flytransport eller lokal åben forbrænding i bygder og yderdistrikter – efter Naalakkersuisut's vurdering kunne medføre en samlet lavere CO₂-udledning, når der tages højde for brændstofforbruget fra de skibe, der anvendes til formålet?**
- 3. Hvordan har den samlede CO₂-udledning i Grønland udviklet sig over de seneste 10 år, herunder fordelt på de væsentligste sektorer – især transportsektoren og affalds- og forbrændingssektoren?**
- 4. På baggrund af Naalakkersuisut's planlagte affalds- og transportpolitik - Hvordan vurderer Naalakkersuisut, at Grønlands samlede CO₂-udledning vil udvikle sig over de næste 10 år sammenlignet med en referencesituation uden disse tiltag?**
 - a. Hvilken konkret effekt forventes den landsdækkende affaldshåndteringsplan at have på CO₂-udledningen fra hhv. affaldsbehandling og transport**

(Medlem af Inatsisartut Jens Napātôk', Naleraq)

Begrundelse:

I mange mindre bygder og yderdistrikter i Grønland anvendes der fortsat åben forbrænding eller meget simpel bortskaffelse af affald. Det medfører både unødvendig udledning af klimagasser, lokal luftforurening og sundhedsrisici for befolkningen. I internationale og nordlige undersøgelser af vand- og affaldshåndtering fremgår det, at "open burning" stadig er udbredt i små samfund og giver betydelige miljø- og sundhedsproblemer.

Naalakkersuisut har nu planer om at stoppe åben forbrænding og reducere affaldsrelateret forurening. I den forbindelse er det centralt at få belyst:

Hvor stor en del af Grønlands samlede CO₂-udledning, der i dag kan tilskrives åben forbrænding og utilstrækkelig affaldsbehandling, herunder hvad de tilhørende CO₂-mængder skønnes at være.

Hvilken ekstra udledning der opstår, når affald fra mange steder i landet nu begyndes transporteret med skibe – herunder ældre skibe med stort forbrug af fossile brændstoffer – og hvordan denne udledning vejes op imod gevinsten ved at lukke de åbne brændingspladser.

Ifølge internationale databaser (bl.a. Our World in Data og Worldometer) lå Grønlands fossile, territoriale CO₂-udledning i 2022 omkring 466.000 tons, svarende til godt 8 tons pr. indbygger. En database angiver CO₂-udledningen fra transportsektoren til omkring 0,096 mio. tons (ca. 96.000 tons) i 2023. Disse tal viser, at transport og energiforbrug udgør væsentlige kilder til Grønlands samlede klimaaftryk.

Samtidig rejser den aktuelle strategi en række praktiske og sundhedsmæssige problemstillinger.

Spørgsmålene kræves skriftligt besvaret indenfor ti (10) arbejdsdage. I tvivlsspørgsmål omkring oversættelsen skal der tages udgangspunkt i den grønlandssproget version.